

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด ผู้ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาทุกคนจึงต้องถือว่าตัวของท่านมีความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองอยู่อย่างเต็มที่ ในอันที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เที่ยงตรงถูกต้องสมบูรณ์ โดยเต็มกำลังจะประมาทหรือละเลยมิได้ เพราะถ้าปฏิบัติให้ผิดพลาดบกพร่องไปด้วยประการใด ๆ ผลร้ายอาจจะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมและประเทศชาติอย่างมากมาย ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันสร้างเสริมรากฐานของชีวิตอันแข็งแรงสมบูรณ์ให้แก่เยาวชน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ความสามารถ สำคัญที่สุดจะต้องฝึกฝนเยาวชน อบรมให้รู้จักรับผิดชอบชีวิต รู้จักตัดสินใจด้วยเหตุผลและรู้จักสร้างสรรค์ตามแนวทางที่สุจริตยุติธรรม (พระบรมราโชวาท 2524 : 305) การศึกษาเป็นการมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง ให้ผู้เรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข การจัดการเรียนการสอนจะต้องให้นักเรียนได้พัฒนากระบวนการ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล สามารถแก้ปัญหาได้ โดยการปฏิบัติจริง รู้จักการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาชีวิต และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาสังคมได้อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยทักษะสำหรับการเรียนรู้อันได้แก่ ความสามารถในการอ่าน เขียน พูด คำนวณ และการแก้ปัญหา รวมทั้งเนื้อหาสาระที่เชื่อมต่อการดำรงชีวิต เพื่อความอยู่รอด และพัฒนาตนเองของบุคคล ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมได้อย่างเต็มที่และมุ่งพัฒนาศักยภาพของคนเป็นเป้าหมายหลัก (กรมวิชาการ 2540 : 1)

การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่รัฐมุ่งให้มีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน (สมคิด ชุนทองนุ่น 2533 : 28) กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาภาคบังคับ 12 ปี แก่บุตรหลานของประชาชนที่เรียน

อยู่ในระดับโรงเรียนประมาณ 14 ล้านคน และนอกระบบโรงเรียน ประมาณ 3 ล้านคน (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 2) การศึกษาในระดับประถมศึกษาถือว่าเป็นรากฐานสำคัญในโครงสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของชาติ ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศสิ้นสุดการศึกษาในระดับนี้ ถ้าหากการศึกษาในระดับประถมศึกษามีคุณภาพแล้ว ก็หมายถึงประชาชนส่วนใหญ่ก็มีคุณภาพด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2529 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับการกล่าวของ กมล ภูประเสริฐ (2527 : 25) แสดงความคิดเห็นสนับสนุนไว้ว่า การประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่รัฐจะต้องใช้งบประมาณมากกว่าการศึกษาระดับอื่น เพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจะต้องจัดให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตลอดจนช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าด้วยหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแบ่งการบริหารการศึกษา ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประเทศ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับโรงเรียนตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2546 : 2) การบริหารในระดับโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นระดับที่นำนโยบายและหลักการเข้าสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาแก่เยาวชนโดยตรง

นับตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับการเรียนการสอน การตัดสินใจได้-ตก และการอนุมัติการสำเร็จการศึกษาเป็นอำนาจของสถานศึกษา ถึงแม้ว่าการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทั่วประเทศจะใช้หลักสูตรเดียวกัน แต่ความหลากหลายในทางปฏิบัติในเรื่องรูปแบบการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อเป็นการควบคุมการศึกษาและรักษาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงดำเนินการให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติขึ้น ผลการประเมินที่ได้นอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมแล้วยังใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและใช้การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติได้อีกด้วย สำหรับการตรวจสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างต่อเนื่องทุกปี สำหรับในปีการศึกษา 2546 สำนักทดสอบทางการศึกษาได้มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาทั่วประเทศ เป็นผู้ดำเนินการจัดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยสำนักทดสอบจะเป็นผู้จัดพิมพ์ข้อสอบและตรวจข้อสอบ ส่วนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่ง เป็นผู้กำหนดการจัดการสอบโดย ไม่บังคับ ซึ่งสำนักทดสอบทางการศึกษาจะให้ยืมแบบทดสอบไปดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 2546 : 2)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียน การศึกษาจะมีคุณภาพได้ โรงเรียนจะต้องมีระบบการบริหารงานโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารโรงเรียนนิติบุคคลประกอบด้วย 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานบริหารงาน วิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารงานบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป ทั้ง 4 กลุ่มงานมีเป้าหมายร่วมกัน คือการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ โดยมีกลุ่มงานวิชาการเป็นงานหลัก งานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 :18) การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มาตรฐานคุณภาพ การศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ (อุทัย บุญประเสริฐ 2538 : 62) และหากโรงเรียนดำเนินงานผิดพลาดทางวิชาการก็น่าจะพิจารณาได้ว่า โรงเรียนนั้นประสบ ความล้มเหลว ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนใดที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานทางวิชาการ โรงเรียนนั้นก็สมควรที่จะได้รับการยกย่อง ยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่ดำเนินภารกิจของโรงเรียน ได้ผล เพราะหัวใจหลักในความสำเร็จของสถานศึกษา อยู่ที่การบริหารงานวิชาการ (ปรีญาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2535 : 17) และงานวิชาการจะช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะมีคุณภาพดีมากขึ้น เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปอย่างราบรื่น ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญแก่งานวิชาการ เข้าใจขอบเขตการดำเนินงาน และภาระหน้าที่ของ การบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน ควรจะรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้นำของครู ในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ แก่นักเรียนในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครู เตือนครู ให้คำแนะนำครูและ

ประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน (ภิญโญ สาร 2526 : 322) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการบริหารงานวิชาการจะเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน แต่โดยทั่วไปแล้ว ผู้บริหารไม่มากนักที่ให้ความสำคัญ ทุ่มเท และมุ่งเน้นการบริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง และดำเนินการถูกต้องกับหลักการศึกษ ส่วนใหญ่มักจะเน้นในด้านธุรการ การเงินหรือการก่อสร้างอาคารสถานที่ เพราะเป็นสิ่งที่มองเห็นผลได้ชัดเจนและรวดเร็วกว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานวิชาการน้อย ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานวิชาการน้อยกว่างานอื่น ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศน้อย ครูไม่เข้าใจหลักสูตร โรงเรียนไม่มีการวางแผนที่ดี ขาดการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมพัฒนาการศึกษามีน้อย สื่ออุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ รวมทั้งขาดแคลนงบประมาณและบุคลากร ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เพราะงานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การนิเทศภายใน ห้องสมุด และการอบรมทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2536 : 4) ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูงหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบจึงควรกระตุ้นให้ผู้บริหารระดับโรงเรียนได้เอาใจใส่ในการบริหารงานวิชาการมากขึ้น (อเนก นิรัญ 2522 : 137) รวมทั้งการเตรียมการเพื่อให้บุคลากรเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อน ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ และปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และเพื่อให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ (อำภา บุญช่วย 2537 : 1)

ในปีการศึกษา 2546 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี ได้จัดทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้น โดยผลการสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี มีดังนี้ วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.24 วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.13 วิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.57 วิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.64 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่า 50.00 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรปรับปรุง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.00 - 75.00 หมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอใช้ คะแนนเฉลี่ยร้อยละมากกว่า 75.00 หมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ผลการเปรียบเทียบปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรปรับปรุงทุกวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี 2546 : 10) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี ว่ามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับใด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงใด และ

การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคำตอบ เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป

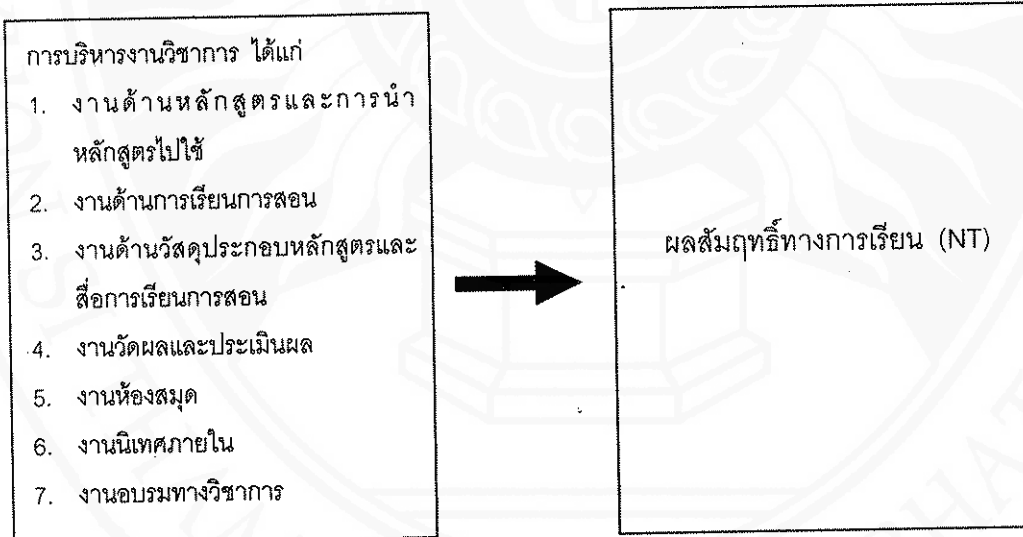
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากปัญหาการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี
2. เพื่อศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ จากหลักการที่ว่าการบริหารงานวิชาการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กรอบแนวคิดในการวิจัยสามารถเขียนเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

กรอบแนวคิดสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณได้ดังนี้

$$Y = B_0 + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3 + B_4 X_4 + B_5 X_5 + B_6 X_6 + B_7 X_7$$

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี อยู่ในระดับน้อย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปีอยู่ในระดับควรปรับปรุง
3. การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียน จำนวน 227 โรงเรียน ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608 ; อ้างอิงมาจาก มลิวัดย์ สมศักดิ์ 2543 : 91) จำนวน 144 โรงเรียน สุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

มี 7 องค์ประกอบ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

- 2.1.1 งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2.1.2 งานด้านการเรียนการสอน
- 2.1.3 งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 2.1.4 งานวัดผลและประเมินผล
- 2.1.5 งานนิเทศภายใน

2.1.6 งานห้องสมุด

2.1.7 งานอบรมทางวิชาการ

2.2 **ตัวแปรตาม** คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. **เวลาที่ศึกษา** ปีการศึกษา 2547

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้บริหารโรงเรียน** หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ทั้งอยู่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวที่ปฏิบัติงานของโรงเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ ในปีการศึกษา 2547

2. **การบริหารงานงานวิชาการ** หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 7 งาน คือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานด้านการเรียนการสอน งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานนิเทศภายใน งานห้องสมุด และงานอบรมทางวิชาการ

2.1 **งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้** หมายถึง การจัดให้มีหลักสูตรสถานศึกษาและเอกสารประกอบหลักสูตร การส่งเสริมให้ครูได้ศึกษา เพื่อทำความเข้าใจหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้โดยการมีส่วนร่วมของคณะครู การนิเทศติดตามผล เสนอแนะการนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2.2 **งานด้านการเรียนการสอน** หมายถึง การส่งเสริม กระตุ้นให้ครูจัดทำแผนการสอนและติดตามการนำแผนการสอนไปใช้ การบริการและการอำนวยความสะดวก ด้านวัสดุอุปกรณ์ เอกสารประกอบการสอนให้เพียงพอ รวมทั้งการเตรียมห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการจัดครูเข้าแทนโดยมีการบันทึกการมอบหมายงานและการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูตามแผนการสอน

2.3 **งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน** หมายถึง การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้ จัดเก็บและบำรุงรักษาสื่อการสอน การจัดตั้งศูนย์สื่อการสอนของโรงเรียน การส่งเสริมให้

ครูผู้จักคิดค้นสร้างสรรค์สื่อการสอนที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการติดตามประเมินผลการใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2.4 งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร การจัดหาและบริการวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการวัดและประเมินผลผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การวางแผนและการทำปฏิทินการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียน การดำเนินการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบ รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลผู้เรียน

2.5 งานห้องสมุด หมายถึง การจัดให้มีห้องสมุดที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและเอื้อต่อการใช้ การจัดหาหนังสือ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับการให้บริการครูและนักเรียน จัดให้มีบรรณารักษ์และกรรมการห้องสมุดที่มีความรู้ความสามารถดำเนินการห้องสมุด การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ห้องสมุดในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมของห้องสมุด เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งการติดตาม ดูแลและประเมินผลการดำเนินการห้องสมุด

2.6 งานนิเทศภายใน หมายถึง การศึกษาเอกสารการนิเทศเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน การวางแผนเพื่อดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยการจัดทำคู่มือการนิเทศภายใน การจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารที่จำเป็นในการนิเทศอย่างเพียงพอ การดำเนินการนิเทศภายในตามแผนการนิเทศ รวมทั้งการประเมินผล การนิเทศภายในโรงเรียน

2.7 งานอบรมทางวิชาการ หมายถึง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเพื่อวางแผน กำหนดเรื่องที่จะประชุมอบรมทางวิชาการ จัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการตามความต้องการของโรงเรียน การสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการที่สถาบันหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากร เพื่อจัดการประชุมทางวิชาการ การส่งเสริมให้ครูรายงานผลการประชุมอบรม สัมมนาทางวิชาการทุกครั้ง รวมทั้งการประเมินผลการอบรมทางวิชาการและนำผลที่ได้มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติหรือผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คิดจากคะแนนเฉลี่ยของวิชาที่สอบ) 4 วิชา คือ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ในเรื่อง การบริหารงานวิชาการ
2. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพการบริหารงานวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งจะได้นำผลจากการศึกษาในเรื่องดังกล่าว มาเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนในการกำหนดนโยบาย วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ